

TISKOVÁ ZPRÁVA

Praha 25. října 2024

Akademie věd ČR
Národní 1009/3, 110 00 Praha 1
www.avcr.cz

AKADEMIE OCENÍ SVÉ EXCELENTNÍ VĚDCE I VÝJIMEČNÉ MLADÉ TALENTY. PRESTIŽNÍ OCENĚNÍ ZÍSKÁ DEVĚT OSOBNOSTÍ

Tři vynikající vědci, kteří patří ke světovým špičkám ve svých oborech, a šest mladých talentovaných vědců dostanou z rukou předsedkyně AV ČR Evy Zažímalové prestižní ocenění Praemium Academiae 2024 a prémii Lumina quaeruntur. Štědrá finanční částka podpoří výzkum asteroidů, buněčné signalizace, speciálních vlastností molekul, parazitických hub, onemocnění kůže, planetárních rádiových emisí, ale také slovanských a byzantských národů nebo rozvoj digitálních technologií a umělé inteligence v historických vědách.

Akademickou prémii neboli Praemium Academiae převeze Petr Pravec z Astronomického ústavu AV ČR, Ivo Starý z Ústavu organické chemie a biochemie AV ČR a Pavel Krejčí z Ústavu živočišné fyziologie a genetiky AV ČR. Dotaci ve výši až 30 milionů korun mohou ocenění čerpat v následujících šesti letech a hradit z ní náklady spojené s výzkumem, mzdami či pořízením technického vybavení.

„Je to finanční, ale i symbolické ocenění vědecké excelence našich laureátů,“ říká předsedkyně Akademie věd ČR Eva Zažímalová. „Jsou skutečně těmi nejlepšími z nejlepších a jejich práce mimořádným způsobem rozvíjí vědu i možnosti české společnosti jako celku.“

Od roku 2007 byla Akademická prémie udělena čtyřem desítkám osobností. Přehled oceněných je uveden [zde](#).

Kontakt pro média: **Markéta Růžičková**

Divize vnějších vztahů AV ČR
ruzickovam@ssc.cas.cz
+420 777 970 812

Prémie Lumina quaeruntur cílí na vědce a vědkyně na prahu středního věku včetně těch, kteří se do aktivní kariéry vrací po rodičovské dovolené. Je určena k založení vlastní výzkumné skupiny laureáta či laureátky a podpora dosahuje až čtyři miliony korun za kalendářní rok na dobu maximálně pěti let. Alespoň 20 % rozpočtu přitom hradí akademické pracoviště, kde stipendista bude působit.

Prémii letos obdrží Masafumi Imai z Ústavu fyziky atmosféry AV ČR, Ivo Šulák z Ústavu fyziky materiálů AV ČR, Danny Haelewaters z Biologického centra AV ČR, Vít Hubka z Mikrobiologického ústavu AV ČR, Vladislav Knoll ze Slovanského ústavu AV ČR a Jan Vondráček z Masarykova ústavu a Archivu AV ČR.

Ocenění Lumina quaeruntur bylo poprvé uděleno v roce 2018, dosud jej obdrželo 30 vědců a vědkyň. Přehled oceněných je uveden [zde](#).

AKADEMICKÁ PRÉMIE

Mgr. Petr Pravec, Ph.D.

Astronomický ústav AV ČR

e-mail: petr.pravec@asu.cas.cz

Petr Pravec z Astronomického ústavu AV ČR dosahuje mimořádných vědeckých úspěchů v oblasti fyzikálních studií asteroidů. Malá tělesa Sluneční soustavy zkoumá přes třicet let, zajímat se o ně začal už během doktorandských studií.

Asteroidy jsou totiž pozůstatkem raných fází vzniku Sluneční soustavy, pochopení jejich vlastností je tak důležité i pro porozumění evolučním procesům, které v ní probíhají. Zároveň jsou potenciálním zdrojem surovin pro lidské aktivity ve vesmíru. Na druhou stranu ale asteroidy lidstvo také ohrožují možnými dopady na Zemi.

Oceněný vědec založil v Astronomickém ústavu AV ČR vlastní výzkumnou skupinu, je součástí řady vědeckých týmů vesmírných misí a významně přispěl k hlubšímu pochopení těchto objektů.

Petr Pravec velmi záhy změnil svým výzkumem pohled na asteroidy. Objevil, že významná část asteroidů v blízkosti Země nejsou ve skutečnosti jednotlivá tělesa, ale soustava dvou těles obíhajících kolem společného těžiště. Nazývají se binární asteroidy. Vyvinul také metodu detekce binárních asteroidů s fotometrickým pozorováním, která je dnes běžnou součástí pozorování asteroidů.

Petr Pravec je objevitelem nebo spoluobjevitelem několika set planetek a jejich satelitů. Jednou z nich byl i satelit asteroidu Didymos, který odhalil v roce 2003 a jenž si později vybrala NASA pro svůj Test dvojitého přesměrování asteroidu (DART), kterým chtěla vyzkoušet technologii na odvrácení srážky nebezpečných asteroidů se Zemí. Zásadní roli v celé misi sehrál právě tým astronoma Petra Pravce – pomocí fotometrických měření binárního asteroidu Didymos určil dráhu jeho satelitu, nazvaného Dimorphos. Jde o jeden z největších úspěchů Čechů v oblasti astronomie. Se svým týmem Petr Pravec plánuje studium potenciálně nebezpečných asteroidů, které by se v následujících šesti letech mohly přiblížit k Zemi. Podílí se i na misi Hera Evropské vesmírné agentury.

Petr Pravec se také zajímá o shluky planetek, jejich vlastnosti a procesy jejich vzniku a vývoje. Vyvinul statistickou metodu, která dokáže identifikovat geneticky spřízněné páry asteroidů na základě podobnosti jejich heliocentrických oběžných drah. Předmětem jeho výzkumu je i rotace planetek.

Je po něm také pojmenovaná planetka 4790 Petrpravec, kterou v roce 1988 objevila americká astronomka Eleanor F. Helinová.

foto: Jan Malý

RNDr. Ivo Starý, CSc.

Ústav organické chemie a biochemie AV ČR
e-mail: stary@uochb.cas.cz

Doménou Iva Starého je organická chemie, katalýza, věda o chiralitě a nanověda. V Ústavu organické chemie a biochemie AV ČR vede skupinu 'Chemie funkčních molekul', která se věnuje inovativnímu výzkumu chirálních molekulárních struktur a studiu jejich fyzikálně-chemických a materiálových vlastností.

Tým Iva Starého se zaměřuje zejména na netriviální π -elektronové uhlíkaté sloučeniny s porušenou zrcadlovou symetrií. Tyto objekty nejsou totožné se svým zrcadlovým obrazem, což může vést k jejich unikátnímu chování v celé řadě oblastí chemie, fyziky, biologie či materiálových věd. Cílem výzkumu týmu je vývoj chytrých molekulárních zařízení, u nichž dochází k chemickým transformacím či přeměně energie v chirálním prostředí. V konkrétním případě se může jednat o přípravu chirálních látek pomocí asymetrické katalýzy, emisi cirkulárně polarizovaného světla, samoskladbu chirálních molekul či transport náboje a spinu skrz chirální molekuly.

Z původně okrajového oboru chemie zaměřeného na výzkum helikálních aromatických sloučenin se postupně stal silný trend v základním výzkumu, který výrazně přispívá ke studiu fundamentálních projevů chiralit napříč vědními obory. Výsledkem jsou pozoruhodné aplikace například v katalýze či fotonice.

Cena Praemium Academiae spojená s významnou finanční podporou umožní skupině oceněného vědce pustit se do mezioborově zaměřených projektů. Vzhledem k tomu, že vědci z ÚOCHB už dokázali shromáždit řadu cenných originálních poznatků, díky zmíněné finanční injekci významně vzrůstá šance, že se jejich laboratoř zařadí mezi výzkumnou světovou špičku. Kromě toho poslouží peníze, které se s oceněním Praemium Academiae pojí, k důkladné přípravě žádosti o nejdůležitější grant starého kontinentu, a sice ERC Advanced grant.

Ivo Starý se nedávno stal místopředsedou Učené společnosti ČR a dva roky se teď připravuje na to, aby se postavil přímo do jejího čela. Jako koeditor se podílel na vydání knihy o helicenech, je držitelem Ceny Rudolfa Lukeše a vyučuje reakční mechanismy na Univerzitě Karlově.

foto: Tomáš Belloň

RNDr. Pavel Krejčí, Ph.D.

Ústav živočišné fyziologie a genetiky AV ČR
e-mail: krejci.p@iapg.cas.cz

Achondroplazie, nejrozšířenější genetická porucha růstu kostí, způsobuje malý vzrůst spojený s dalšími zdravotními problémy. Ročně se v Česku narodí 4–5 dětí s touto poruchou, způsobenou mutací genu pro receptor FGFR3, která vede ke zvýšené aktivitě fibroblastových faktorů v rostoucí kosti. Pavel Krejčí z Ústavu živočišné fyziologie a genetiky AV ČR se více než 20 let věnuje výzkumu růstových faktorů klíčových pro mezibuněčnou komunikaci. Během své kariéry, kromě mnoha výsledků publikovaných v předních vědeckých časopisech, přinesl i tři zásadní, ryze praktické: založil klinický registr pacientů s achondroplazií a podílel se na vývoji dvou léků pro achondroplazii. První z nich, vosoritide, je od roku 2022 dostupný i dětem v ČR.

foto: Jan Rasch NÚVR

Druhý lék je nyní ve druhé fázi klinických testů v Japonsku. Mezinárodní tým složený z vědců z České republiky, Japonska a USA vedený Pavlem Krejčím v tomto případě objevil, že růstové problémy spojené s achondroplazií lze zvrátit pomocí syntetické molekuly ribonukleové kyseliny, tzv. RNA aptameru, který blokuje spouštěcí signál receptoru FGFR3 a zabraňuje tak jeho aktivaci.

Pavel Krejčí po získání doktorského titulu strávil 13 let v USA, kde pracoval v Cedars-Sinai Medical Center a na Kalifornské univerzitě v Los Angeles. Po návratu domů otevřel laboratoř na Masarykově univerzitě a v Mezinárodním centru klinického výzkumu v Brně a věnuje se mimo jiné také molekulární patologii dosud nepopsaných genetických poruch růstu. Spolu s kolegy z Kalifornské univerzity v Los Angeles studuje biologii buněčných řasinek a jejich genetických poruch, jež vedou k fatálním poruchám růstu u člověka.

V roce 2019 založil laboratoř v Ústavu živočišné fyziologie a genetiky AV ČR a díky Akademické prémii se chce dále ponořit do mechanismů buněčné komunikace v osmi dílčích projektech, které mimo jiné zahrnují vývoj nových možností léčby poruch růstu a vývoj nástrojů pro přesnou manipulaci komplexních systémů mezibuněčné komunikace na úrovni celého organismu.

LUMINA QUAERUNTUR

Masafumi Imai, Ph.D.

Ústav fyziky atmosféry AV ČR

e-mail: imai@ufa.cas.cz

Jupiter a jeho měsíce jsou v hledáčku planetárních vědců už od sedmdesátých let minulého století, kdy se k velkým planetám Sluneční soustavy vydaly první meziplanetární sondy. Od roku 2016 pracuje u Jupiteru americká sonda Juno. Měření jejího palubního rádiového přijímače zpracovává výzkumná skupina na Univerzitě v Iowě, jejímž členem byl Masafumi Imai. Ten teď přichází do Ústavu atmosféry fyziky AV ČR a přinese výzkum zaměřený na planetární rádiové emise.

foto: ÚFA archiv

Znalosti o nejrůznějších jevech, které probíhají na planetě Jupiter a jsou doprovázeny rádiovými emisemi, jsou stále nedostatečné. Podle Masafumi Imaie například nevíme, zda se rádiové emise spojené s polárními zářemi mění během cesty Jupiteru okolo Slunce, a jen tušíme, kde se na Jupiteru vyskytuje nejvíc blesků. Na tyto a další otázky bude hledat odpověď se svým novým týmem v Ústavu atmosféry fyziky AV ČR. Vědci využijí data ze sondy Juno i záznamy pozemních radioteleskopů. Kromě nových poznatků chtějí také pomoci při kalibraci měření na nové sondě JUICE, která by k Jupiteru a jeho ledovým měsícům měla dorazit v roce 2031.

Masafumi Imai studoval geofyziku na Kjótské univerzitě v Japonsku a během studia pracoval i v slavné Pařížské observatoři. Po čtyřletém postdoktorandském pobytu na Univerzitě v Iowě se vrátil do rodné země a čtyři roky učil na vysoké škole. Má na kontě mimo jiné 32 odborných článků popisujících výsledky získané na základě analýzy dat ze sondy Juno, z čehož u devíti je prvním autorem.

Mladý japonský vědec se ve výzkumu zaměřuje i na signály emitované blesky v atmosféře planety, což je téma, na kterém spolupracuje již řadu let s odborníky z oddělení kosmické fyziky Ústavu fyziky atmosféry AV ČR. Podle něj jsou polární oblasti i atmosféra Jupiteru zdrojem intenzivních rádiových vln, jejichž výzkum může vést k objevům, které přinesou nový vhled do struktury polárních září či nové informace o variabilitě bouřkové aktivity na planetě.

Ing. Ivo Šulák, Ph.D.

Ústav fyziky materiálů AV ČR
e-mail: sulak@ipm.cz

Cílem týmu Iva Šuláka z Ústavu fyziky materiálů AV ČR je vyvinout kompozitní nanomateriály na bázi superslitin vhodné pro aditivní výrobu, které se uplatní v budoucích vodíkových elektrárnách, například jako lopatky vysokotlakých turbín.

Vědec chce navázat na svou práci, stáže i získané expertizy v oblasti aditivních technologií, elektronové mikroskopie nebo mechanických zkoušek a zúročit je při vývoji nových nanokompozitních superslitin s přidanými částicemi diboridů přechodových kovů. Stěžejní bude příprava práškových směsí jinak nekompatibilních materiálů a jejich následný tisk pomocí laseru nebo elektronového svazku, což bude hlavní výzvou projektu. Následně chce zjistit, jakým způsobem nanočástice přispívají k vyšší teplotní odolnosti, a popsat deformační mechanismy. K tomu využije řady testů počínaje tahovými zkouškami a komplexními únavovými testy konče.

Vyvinuté slitiny jsou slibné nejen pro využití v nové generaci elektráren, ale také v letectví. Pro zvýšení efektivity motorů je totiž zásadní vysoká teplota. Kdyby se podařilo vyvinout materiál, který odolá vysokým teplotám a současně i agresivnímu prostředí proudových motorů, snížila by se také spotřeba paliva, a tím i emise oxidu uhličitého.

Při vývoji těchto ambiciózních materiálů pomůže Ivu Šulákovi tým, ve kterém se spojí zkušenosti s mladou dravostí, propojí starší i nejnovější technologie, a hlavně teoretické znalosti podpořené experimentální prací.

Ivo Šulák si zakládá na expertize v oblasti mikrostrukturní analýzy materiálů a její korelaci s mechanickými vlastnostmi. Během doktorského studia na VUT v Brně se věnoval vlastnostem materiálů v extrémních podmínkách a identifikaci vysokoteplotních degradačních mechanismů. Po doktorském studiu absolvoval vědecké stáže na Univerzitě v Oxfordu a v Technologickém institutu v Karlsruhe. V roce 2021 se zapojil do evropského projektu s akronymem topAM, kde jako hlavní osoba zodpovídá za analýzu nově vyvíjených disperzně zpevněných nanokompozitních materiálů.

foto: Jan Klusák

MSc.Danny Haelewaters, Ph.D.

Biologické centrum AV ČR

e-mail: danny.haelewaters@gmail.com

Jak můžeme životní prostředí a organismy v něm účinně chránit, když nevíme, co všechno je tu přítomno? Vše začíná pojmenováním a pochopením rozmanitosti, říká Danny Haelewaters, mykolog původem z Belgie. Ve svém výzkumu spojuje znalosti evolučních vztahů mezi organismy (fylogenetika), vztahů a interakcí mezi organismy (komunitní ekologie), experimentální ekologie a ochrany přírody.

foto: beetlehangers.org

Tématem, na něž se zaměří v projektu podpořeném prémie Lumina quaeruntur, je multitrofitická symbióza, jež zahrnuje vztahy na více úrovních potravinového řetězce. V Haelewatersově projektu jimi bude symbióza mezi netopýry, mouchami žijícími na těle netopýrů a houbami parazitujícími na mouchách. Interakce mezi jednotlivými úrovněmi potravinového řetězce jsou podle něj důležitou hnací silou mikroevolučních procesů, vedou totiž nakonec k evoluční izolaci a vývoji specifického druhu. Oceněný vědec bude studovat i zdraví hostitele ve vztahu k infekci a hledat odpovědi též u souvisejících parazitů. Zaměří se také na poruchy a změnu klimatu a na to, co následuje po vymření jednoho z členů symbiózy.

Se svým novým týmem nazvaném Skupina pro monitorování biodiverzity se mladý vědec bude soustředit na monitorování biologické rozmanitosti, ale i na to, jak sestavit kompletní „strom života“ hub, tedy popsat systém vývoje a rozvětvení jednotlivých druh hub v čase. Mykolog věří, že nalezne i dosud nepoznané druhy hub na neobjevených stanovištích. Hledat je bude mimo jiné na Papui Nové Guineji, a sice v Laboratoři tropické ekologie ve výzkumném středisku New Guinea Binatang Research Center a v jeho dosud málo prozkoumaném okolí.

Danny Haelewaters získal doktorát z organické a evoluční biologie na Harvardské univerzitě v USA. Biologii studoval na Univerzitě v Ghentu, kde působí i jako hostující profesor.

Je velice publikačně aktivní a zdatný, patří mezi 2 % nejcitovanějších světových výzkumníků v roce 2022. Vedle odborných témat měl širokou odezvu v akademické sféře i jeho text o pravidlech výzkumu pomocí helikoptér.

MUDr. Mgr. Vít Hubka, Ph.D.

Mikrobiologický ústav AV ČR

e-mail: hubka@biomed.cas.cz, vit.hubka@gmail.com

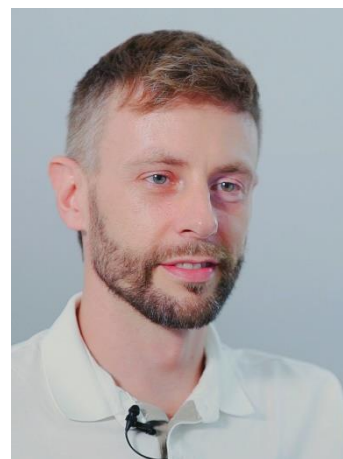

foto: Tereza Penková

Objevuje a popisuje nové lidské a zvířecí patogeny. Upravuje tradiční taxonomii neboli třídění druhů lékařsky významných hub, například rodu *Aspergillus* (česky kropidlák), který je významný nejen pro medicínu, ale i pro zemědělství a biotechnologie. Také sleduje šíření původců kožních mykóz v populaci a zabývá se rezistencemi hub k antimykotikům. To je záběr práce mykologa Víta Hubky, který pracuje v Laboratoři genetiky a metabolismu hub Mikrobiologického ústavu AV ČR.

Ocenění Lumina quaeruntur mu umožní založit výzkumný tým, který dosud v Akademii věd chyběl: Lékařská mykologie vláknitých hub. Zaměří se v něm na studium nových původců kožních mykóz přenášených na člověka ze zvířat, ale také původce oportunních mykóz, které jsou zvláště nebezpečné pro lidi s oslabenou imunitou. Vít Hubka také plánuje, že více propojí klinickou a veterinární sféru, aby zefektivnil prevenci šíření mykóz z domácích zvířat na člověka a zvýšil povědomí o těchto patogenech.

Kromě výzkumu působí Vít Hubka jako odborný asistent na Univerzitě Karlově, kde přednáší a vede studenty v oboru lékařské mykologie a taxonomie. Má za sebou též dva roky praxe ve Výzkumném centru lékařské mykologie na univerzitě v japonské Chibě, kde navrhl výrazně jednodušší systém třídění druhů některých skupin rodu *Aspergillus* v rámci grantu uděleného Japonskou společností pro podporu vědy. Výrazné snížení počtu druhů v tomto systému má dopad mimo jiné na diagnostiku původců infekcí, ale i na kontrolu potravin. Vít Hubka dlouhodobě spolupracoval i s týmem na Univerzitě v Sydney, kde zkoumal patogeny způsobující onemocnění u lidí (chronická invazivní aspergilóza) a koček (sinoorbitální aspergilóza).

Ocenění za dosavadní práci se mladému vědci dostalo také tím, že po něm byl pojmenován nový druh houby, jež způsobuje plicní onemocnění: *Aspergillus hubkae*. Toto pojmenování zdůrazňuje přínos Víta Hubky v oboru lékařské mykologie a taxonomie. Během posledních 12 let se totiž podílel na objevu téměř 100 nových druhů hub, z toho 60 druhů právě z rodu *Aspergillus*.

Mgr. Vladislav Knoll, Ph.D.

Slovanský ústav AV ČR
e-mail: knoll@slu.cas.cz

Vladislav Knoll ze Slovanského ústavu AV ČR se zaměřuje na dějiny církevní slovanštiny, věnuje se i historické sociolingvistice a je autorem knihy o západoslovanském jazyce kašubštině. Ta je dosud jedinou publikací tohoto typu. Vychází z detailní znalosti jak slovanského, tak germánského jazykového a sociolingvistického kontextu. Kniha se stala jedním z hlavních citovaných děl v pracích týkajících se historie kašubštiny i germánsko-slovanského jazykového kontaktu.

foto: Richard Klíčnik

Oceněný vědec má rozsáhlé badatelské kontakty v Česku i v zahraničí. Již v průběhu doktorského studia se Vladislav Knoll zabýval jazykovědnými tématy, která vyžadují detailní znalosti jiných kultur a práci se základními prameny v zahraničí.

Vladislav Knoll se také účastnil mezinárodního projektu Románského etymologického slovníku a čtyř zasedání UNESCO týkajících se regionálních a menšinových jazyků v digitální době. V současné době připravuje společnou publikaci s Rumunskou akademií věd a v rámci Strategie AV21 edituje knihu *Multilingualism in Medieval and Early Modern Europe: Areas of Contact and Overlap* s širokou mezinárodní účastí pro prestižní americké nakladatelství Rowman & Littlefield.

Ocenění mu umožní sestavit tým, který bude součástí Oddělení paleoslovenistiky a byzantologie. Kromě zkušených vědců by v něm měli působit i mladí badatelé. Program by mohl pomoci s předáním zkušeností další generaci vědců a jejich zapojení do práce ústavu.

V programu se badatelé budou zabývat vznikem písemných jazyků v podmínkách mnohojazyčnosti a kulturních kontaktů ve středověké a raně novověké Evropě. První osou bádání bude teoreticko-metodologický výzkum, druhá bude zaměřena na méně probádané aspekty vznikání nových písemných jazyků z pohledu konkrétních areálů střední a východní Evropy. Teoreticko-metodologický směr začne porovnáním výsledků bádání různých evropských národních filologií (slovanských, germánských, románských, řecké, ugrofinských a keltských) publikovaných k uvedenému tématu v různých jazycích.

Vladislavem Knollem vytvořený vědecký tým pomůže též k rozvoji mezinárodních vztahů pracoviště i mimo úzce specializovaná slavisticko-byzantologická výzkumná centra.

Dr. phil. Jan Vondráček, Ph.D.

Masarykův ústav a Archiv AV ČR
e-mail: vondracek@mua.cas.cz

Jan Vondráček je součástí Oddělení moderních sociálních a kulturních dějin Masarykova ústavu a Archivu AV ČR. Zabývá se zejména dějinami druhé světové války a historií každodennosti a politické správy protektorátu Čechy a Morava. Soustředí se přitom na nové přístupy pro digitální humanitní vědy (digital humanities) prostřednictvím digitalizace, tvorby databází a digitální analýzy.

foto: Vlasta Mádllová

Ve spolupráci se specialisty z Massachusettského technologického institutu (MIT) ve Spojených státech amerických vyvíjí unikátní software, který umožní prohledat a spojit obrovské množství digitalizovaných historických pramenů a pomocí umělé inteligence je vyhodnotit. Software umí propojit digitalizované vyhlášky, zákony, úřední protokoly nebo dopisy z konkrétního regionu – nyní konkrétně okres Kladno, nabízí překladač a také služby umělé inteligence k osvětlení tématu a vyhodnocení konkrétního dotazu ať už profesionálního nebo amatérského badatele. Ambicí vědců je nový software zveřejnit a propojovat s archivy, knihovnami a dalšími institucemi po celém světě.

Udělení prémie Lumina Quaeruntur umožní Janu Vondráčkovi vybudovat excelentní tým kombinující tuzemskou i zahraniční expertizu v dynamicky se rozvíjející oblasti digitálních technologií a umělé inteligence v kontextu historických věd. V ústavu tak vzniká excelentní centrum pro výzkum v tomto oboru, které bude aspirovat i na významnou pozici v mezinárodním kontextu.

Propojit novodobé „intelektuální dějiny“ s nejnovějšími poznatky výzkumu kulturních dějin se snaží dvouletý projekt GA ČR, který nyní Jan Vondráček dokončuje. Nazývá se „Militantní demokracie“. Historie formování, obrany a vnímání první Československé republiky v letech 1918–1938 a soustředí se na obranu demokratického systému proti nepřátelům demokracie a vliv Československa na debatu o budoucnosti demokracie v USA koncem třicátých let 20. století.

Jan Vondráček vystudoval Technickou univerzitu v Darmstadtu, Univerzitu Ludvíka Maxmiliána v Mnichově a Technickou univerzitu v Chemnitzu. V roce 2018 zde získal ocenění za nejlepší disertaci Filozofické fakulty.